

РЕЦЕНЗИЯ

от д. ик. н. д. пол. н. **Карим Фахир Наама, професор във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий”**

на материалите, представени за участие в конкурс

за заемане на академичната длъжност **доцент**

в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки

професионално направление 3.8. Икономика (Световно стопанство и международни

икономически отношения – международни финанси)

В конкурса за доцент, обявен в Държавен вестник, бр. 40 от 14.05.2021 г. и в интернет-страница на Пловдивски университет "Паисий Хилендарски" за нуждите на катедра „Маркетинг и международни икономически отношения“ към Факултета по икономически и социални науки, като кандидат участва **гл. ас. д-р Траян Павлов Йосифов** от Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

1. Общо представяне на получените материали

Със заповед № Р33-3160 от 13.07.2021 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски" съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност **‘доцент’ в ПУ** по област на висше образование 3. *Социални, стопански и правни науки*, професионално направление 3.8. *Икономика (Световно стопанство и международни икономически отношения – международни финанси)*, **обявен за нуждите на** катедра „Маркетинг и международни икономически отношения“ към Факултета по икономически и социални науки.

За участие в обявения конкурс е подал документи единствен кандидат: **гл. ас. д-р Траян Павлов Йосифов** от Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

Представеният от гл. ас. д-р Траян Павлов Йосифов от Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, и включва следните документи:

1. Молба
2. Автобиография
3. Диплома за ОКС „магистър”
4. Диплома за ОНС „доктор“

5. Списък на научните трудове
6. Справка за спазване на минималните национални и допълнителните факултетни изисквания
7. Справка ба за спазване на минималните национални и допълнителните факултетни изисквания
8. Анотации на материалите по чл. 65 от ПРАСПУ, включително самооценка на приносите;
9. Анотации на материалите по чл. 65 от ПРАСПУ, включително самооценка на приносите на английски език;
10. Декларация за оригиналност и достоверност
11. Удостоверение за трудов стаж
12. Документи за учебна работа
13. Документи за научноизследователска работа
14. Справка за приносите.

Кандидатът гл. ас. д-р Траян Павлов Йосифов е приложил общо 23 научни труда, разпределени по рубрики както следва: монографии – 1 бр., студии – 1бр., книги – 1 бр., учебници – 1 бр., учебни пособия – 2бр., статии – 13 (2 в съавторство, 5 на английски език), и доклади – 4 бр. (2 в съавторство, 2 на английски език). Приемат се за рецензиране 18 научни труда, които са извън дисертацията.

2. Кратки биографични данни (на кандидата)

Траян Павлов Йосифов през 2006 г. завършва като бакалавър по финанси, а през 2007 г. се дипломира и като магистър по финанси към УНСС - София. От 2013 г. е доктор по „Икономика и управление (индустрия)“ към ПУ „Паисий Хилендарски“. Владее английски и руски езици на бизнес ниво – В1.

Трудовият стаж и кариерното развитие на Траян Павлов Йосифов стартира във финансовия сектор. В периода 2005 – 2012 г. последователно заема длъжностите – „Специалист по управление на банкови активи“, „Експертно управление на активи“ и „Expert NPL“, съответно в компаниите: Bulgarian Retail Services, Raiffeisen Leasing Bulgaria и EFG LEASING/ Eurobank EFG. През 2012 г. е назначен за асистент към ПУ „Паисий Хилендарски“, а от 2017 г. е главен асистент.

3. Обща характеристика на дейността на кандидата

Оценка на учебно-педагогическа дейност и подготовка на кандидата (учебни пособия, лекционни курсове, работа със студенти, дипломанти и докторанти)

Гл. ас. д-р Траян Павлов Йосифов се отличава с интензивна преподавателска дейност. Води лекционни курсове и упражнения по дисциплините: „Публични финанси”, „Банково дело и финансиране” и „Международни финанси”.

Научните интереси на кандидата му позволяват да създаде университетски учебни курсове със съвременно научно съдържание. Лекционните му курсове покриват важни направления на икономиката, във фокуса на съвременното им развитие и допринасят за адекватната подготовка на студентите, а учебните материали са публикувани и достъпни за студентите. Разработени са лекционни курсове в ОКС „Бакалавър” по „Публични финанси”, „Банково дело и финансиране”, „Международни финанси” и „Финансиране на международната търговия”, а в ОКС „Магистър” – „Финансиране на бизнеса”. В комплекта с доказателства е посочен един университетски учебник и е озаглавен „Банково дело и форми на финансиране” и две университетски научни пособия: „Ръководство за студента (Syllabus) относно академичния курс по Банково дело и финансиране” и „Ръководство за студента (Syllabus) относно академичния курс по Международни финанси”.

Гл. ас. д-р Траян Павлов Йосифов израства като авторитетен преподавател, уважаван от студентите заради своите лични и професионални качества, достъпен стил на преподаване. Той оказва компетентна помощ на студентите, подпомага усвояването и разбирането на икономическата проблематика.

Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

Към доказателствата за научната дейност кандидатът е представил една самостоятелна монография, книга на базата на защитен дисертационен труд – 1 бр., учебници – 1 бр., учебни помагала – 2 бр., студии – 1 бр., статии – 10 бр. (1 в съавторство, 4 на английски език) и доклади – 2 бр. (2 в съавторство, 2 на английски език). Необходимо е да се отбележи наличието на публикация в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – Scopus.

Представената научна продукция съдържа:

№	Вид на публикациите	Самостоятелни		В съавторство		Общо
		Бълг.ез	Англ.ез.	Бълг.ез	Англ.ез.	
1	Монографии	1	-	-	-	1
2	Книги	1	-	-	-	1
3.	Учебници	1	-	-	-	1
4.	Учебни пособия	2	-	-	-	2

№	Вид на публикации	Самостоятелни		В съавторство		Общо
		Бълг.ез	Англ.ез.	Бълг.ез	Англ.ез.	
5.	Статии	6	3	-	1	10
6.	Студии	1	-	-	-	1
7.	Научни доклади	-	-	-	2	2
	Общо:	12	3	-	3	18

Приноси

Съгласен съм и приемам приносите на кандидата изготвени в авторската справка, които могат да се открият в следните основни направления:

- приложение на специфични (неконвенционални) форми на финансиране на иновационните проекти в сферата на биоикономиката на международно равнище, с огледна тяхната бъдеща практическа реализация в България.

Като представители на този тип публикации се включват посочените в списъка с анотации разработки, а именно: монографично изследване и научни трудове, в които са апробирани резултатите от него. Същите са с номера (1), (3), (8), (9), (11) и (13). В тези публикации са разработени оригинални и значими за практиката решения на въпроси свързани с:

- детайлен анализ на специфичните особености и формите на финансиране на иновационните био-базирани проекти, в т. ч. рисковото финансиране (venture capital) от специализирани фондове и индивидуални инвеститори – бизнес ангели, SWORD компании (Stock and Warrant Off-Balance R&D) и всички потенциални институционални инвеститори в тях;
- паралел между дълговото и дяловото финансиране, които се отличават въз основа на особености като цел, условия, предназначение, споделяне на риска и пр.
- сравнителен анализ на условията за финансово осигуряване на иновациите в сферата на биотехнологиите в САЩ и Европа, в контекста на различните условия на стопанската среда;
- преглед на успешни практики за развитие на биотехнологичните иновации във водещи европейски икономики, като Германия, Великобритания, Белгия, Дания, Швейцария, Италия и други.
- изследвания насочени към разрешаване на значими проблеми свързани с оценката на икономическия риск и качествено подобряване на стопанската

среда в страната.

Като представители на тази група публикации се включва книга, базирана на защитен дисертационен труд с изцяло актуализирано изследване, а също и посочени в списъка с анотации разработки с номера (2), (4), (5), (6), (7), (10) и (12). Резултатите от проведените изследвания водят до:

- създадена е оригинална методика, която е апробирана в реални условия (за пример, в разработка 3 практическата пригодност и ползи свързани с приложимостта на модела за оценка на риска, представят резултати от реализиран инвестиционен проект в сферата напроизводството на дроне);
- представени са конкретни препоръки за качествено подобряване на стопанската среда в страната, което е от ключова важност за цялостното повишаване на икономическия потенциал на българските предприятия, привличането на качествени чуждестранни инвестиции насочени към различни сфери на производството и услуги, намаляването на регионалните дисбаланси в социално-икономическо отношение и др.;
- изследвана е динамиката в изменението на международната инвестиционна позиция на българската икономика за десет годишен период от време. На тази база са направени изводи за причините, които са в основата на изменението на активите и пасивите на гражданите, фирмите и държавата с нерезидентите;
- представен е анализ на текущото състояние на международните валутни резерви на Българска народна банка, които показват, че не би следвало да има опасения относно стабилността на паричната система в страната преди очакваното пълноправно членство в състава на еврозоната.

На отделни места в научните разработки, описателния характер надделява над изследователския. В този смисъл си позволявам да препоръчам, на кандидата, в бъдещата си работа, критично да анализира съществуващите авторови тези и становища и пречупвайки изследванията си през призмата на практиката да прави по-аргументирани изводи и препоръки.

Обобщавайки конкретните оценки за трудовете, считам, че гл.ас.д-р Траян Павлов Йосифов е наясно с утвърдените в науката критерии за наличието на научна полезност в тях.

Оценявам високо научната и научноприложна дейност на кандидата. Представената научна продукция е логически обвързана, научно обоснована и емпирично потвърдена.

Гл. ас. д-р Траян Павлов Йосифов показва висока научна експертност и познания по разглежданите проблеми.

Цитирания

Според предоставената ми справка са забелязани 7 цитирания на 7 автори публикации. От цитиранията на научните публикации преимуществено всички са от български автори.

Кандидатът няма профил в Google Scholar или други научни мрежи, с посочена афилиация към ПУ, профилът в ORCID липсва информация, освен линк към профила в ResearchGate, което затруднява по-добра видимост и цитируемост.

4. Оценка на личния принос на кандидата

От анализа на представените доказателства за научната продукция на кандидата констатирам, че **няма плагиатство и са оригинално дело на автора. Считам, че приносите, които са посочени по-горе са дело на кандидата и негова лична заслуга.**

5. Приноси на автора в колективните публикации

От представените публикации за участие в конкурса, има представени разделителни протоколи при публикациите в съавторство.

Нямам съмнение за личния принос на кандидата в рецензираните публикации, изразяващ се в задълбочено изследване, творческо осмисляне и доразвиване на теорията и методологията в областите, които работи. **Изведените научни и приложни приноси в представената научна продукция, оценявам като лични приноси в съвременната наука.**

6. Критични забележки и препоръки

Не отчитам съществени грешки и неточност в представените за рецензиране публикации, но мога да отбележа следните препоръки за подобряване бъдещата работа:

1. Научните изследвания на автора да продължат и в бъдеще по изследваната проблематика и резултатите от тях да бъдат публикувани в международни издания с IF/IR, за което кандидатът има богат практически опит и научен потенциал.

2. Участие в международни конференции, и преимуществено публикуване на английски език, с цел по-голяма разпознаваемост в научните среди и популяризиране научните изследвания.

3. Създаване на профил в Google Scholar с посочена афилиация към ПУ, допълване на профила в ORCID с информация и публикации, което предпоставя по-добра видимост и цитируемост.

7. Лични впечатления

Не познавам лично кандидата, нямаме съвместни публикации и разработки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Траян Павлов Йосифов **отговарят на всички** изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Кандидатът в конкурса е представил **достатъчен** брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС ‘доктор’ и академичната длъжност „Главен асистент“. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили международно признание като представителна част от тях са публикувани в списания и научни сборници, издадени от международни академични издателства. Теоретичните му разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на гл. ас. д-р Траян Павлов Йосифов **е несъмнена**.

Постигнатите от гл. ас. д-р Траян Павлов Йосифов резултати в учебната и научно-изследователската дейност, **напълно** съответстват на специфичните изисквания на Факултета по икономически и социални науки, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна** оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Факултет „Икономически и

социални науки” за избор на гл. ас. д-р Траян Павлов Йосифов на академичната длъжност ‘доцент’ в ПУ „П. Хилендарски“ по професионално направление 3.8 Икономика (Световно стопанство и международни икономически отношения – международни финанси.

09. 08. 2021 г.

Рецензент:

Проф. д. ик. н. д. пол. н. Карим Наама
(ак. дл. н. ст. име фамилия)